

עא:

בן סורר ומורה פרק שמיני סנהדרין

עין משפט
גר מצוה

ל א מ' ס' מהלכות
מחלוקת הלכה ט'
לא ב ג מ' ס' מהל'
מחלוקת הלכה ד'
לב ד מ' ס' מהל'
מחלוקת הלכה ד'
מחלוקת הלכה ד'
מחלוקת הלכה ד'

בן נח שבידך את השם ונתגיד בו'. מימה אי הוה מילתיה דרבי חנינא כהנא דפלגני בהולין ויבנות דף מה: מפני מה גרים מעונין בזמן הזה מפני שלא קיימו ו' מלות שקבלו עליהן בני נח אלמא מיענשי ורבי יוסי פליג התם ואמר גר שנתגיד כקטן שנוהר דמי ולא מיענשי כלל ועוד קשה דסוגיא דהכא דלא כחד דלמירין עשה כן בישראל חייב ואי כר' יוסי כקטן שנוהר דמי ונראה שיש חלק דכולה שמעתין דדיני אדם והתם בדיני שמים: **קלה** בחסודה מישך שייבא. חנק שהיא מיתה קלה היא ראו' לו מתחלה ויותר וצמחון גבי פסחה ולכסוף נגרה דקאמר בסקילה מ"ט לא דכיון דאישתני אשתני הא דקרי ליה אישתני לאו אמתיה קאי אלא אישתני גופה והא דאמר רבי יוחנן לנאמני מדין בסקילה והכא לא דיינין ליה צמיחה קמייתא משום דהתם לא אישתני דנא כי הכא ומיהו קשה דגבי פסחה ואמר כך נגרה לא משמע דאחרי צמיחה נגמרי מדקאמר כ"ש הכא דאישתני לגמרי משמע דאישתני קמא כהאי ונראה לפרש דהא דקאמר קלה בחסודה מישך שייבא לאו למימר דלא חשיב אישתני קטלא דמכל מקום קטלא אישתני אלא כלומר אית לן למדייניה בקלה כיון דמעיקרא נחמייב אף בחסודה מזה ולא דמי לכן נח שבידך את השם דמעיקרא נמי לא כיון דהשתא לא שייבא ציה: **מסתברא**

דכוליה קרא יתירא הוא: ומתרין בפני שלשה: למה לי בתרי סוגיא אמר אביי הכי קאמר מתרין בו בפני שנים ומלקין אותו בפני שלשה מלקות כבן סורר ומורה היבא כתיבא כדר' אבהו^א דאמר ר' אבהו למדנו וייסרו^ב מייסרו ויסרו^ג מבין ובן מבין^ד והיה אם בן הכות הרשע: חזר וקלקל נידון בב"ג^ה [וכו']^ו: האי מבעי ליה^ז וזה ולא סומין אם כן לכתוב בננו הוא מאי בננו זה שמע מינה תרתי: **מתני'** ברה עד שלא נגמר דינו ואחר כך הקוף וכן התחנות פטור ואם משנגמר דינו כרה ואחר כך הקוף וכן התחנות חייב: **גמ'** אמר ר' חנינא ז"ל נח שבידך את השם ואחר כך נתגיד פטור והואיל ונשתנה דינו^א (נשתנה) מיתתו נימא מסייעא ליה ברה עד שלא נגמר דינו ואח"כ הקוף וכן התחנות פטור מאי טעמא לאו משום דאמרין והואיל ואישתני אישתני לא שאני הכא דאי עבר השתא לאו בר קטלא הוא ת"ש אם משנגמר דינו ואחר כך הקוף וכן התחנות חייב נגמר דינו קאמרת נגמר דינו גברא קטלא הוא תא שמע ז"ל נח שהכה את חבירו ובא על אשת חבירו ונתגיד פטור עשה כן בישראל ונתגיד חייב ואמאי נימא והואיל ואישתני אישתני דינו ומיתתו בעינן והאי דינו אישתני מיתתו לא אישתני בשלמא רוצח מעיקרא סייף והשתא סייף והשתא חנק בנערה המאורסה ראדי ראדי בסקילה והא עשה כן בישראל דומיא דאשת חבירו קתני "אלא קלה בחסודה מישך שייבא הניחא לרבנן דאמרין סייף חמור אלא לרבי שמעון חנק חמור מאי איבא למימר רבי שמעון סבר לה כתנא "רבי מנשה דאמר כל מיתה האמורה לכני נח אינה אלא חנק בשלמא אשת איש מעיקרא חנק והשתא חנק אלא רוצח מעיקרא חנק והשתא סייף קלה בחסודה מישך שייבא לימא מסייעא ליה^א פסחה ואחר כך בגרה תידון בחנק בסקילה מ"ט לא לאו משום דהואיל ואישתני אישתני וב"ש הכא דאישתני לגמרי האמר ליה רבי יוחנן "לתנא תני תידון בסקילה: **מתני'** בן סורר ומורה נידון "על שם סופו ימות זכאי ואל ימות חייב שמיתתן של רשעים הנאה להן והנאה לעולם לצדיקים רע להן ורע לעולם פזור לרשעים הנאה להן והנאה לעולם ולצדיקים רע להן ורע לעולם כנוס לרשעים רע להן ורע לעולם לצדיקים הנאה להן והנאה לעולם שקט לרשעים רע להן ורע לעולם לצדיקים הנאה להן והנאה לעולם: **גמ'**

כוליה קרא יתירא. דמאי למכתב והואלם אתו אל שער העיר ההוא וסקלם: **בפני שנים**. דבעינן עדים שהוכיחו ועבר שאין אכזי ואמרו נאמנין עליו להגרו דכתיב (דברים ח) על פי שנים עדים יומת המת: ומלקין אותו **בפני ג'**. כלומר יביאוו בפני ג' דיינין והדיינין יחייבוהו מלקות וילקוהו שלח ב"ד כשאר הולקין דמלקות בפני ג' כפרקא קמא (דף טז:) **דרבי אבהו**. כמחזות (דף מז:) גבי מולא שם רע מנא לן דלקי דכתיב ולקחו וקני העיר את האיש ויסרו אותו: **למדנו וייסרו**. דמולא שם רע מייסרו אותו דכן סורר ומורה והואלם יסרו דכן סורר ומורה למדנו מנן דכתיב (ו) שם אם כן והואלם כן למדנו מנן (דברים כה) והיה אם כן הכות הרשע: **אם כן**. דלחק מלתא למודא אחא ולא למעוטי סומין: **לפסוק בננו הוא**. סורר ומורה ומשמע הוא שלקה בפניכם ומדכתיב זה שמרתינן כאלכנו עליו ולא סומין: **מתני'** כרה עד שלא נגמר דינו ואחר כך הקוף וכן פטור. דמי לא דיינין ליה כיון דלילי בעד השתא לאו בר קטלא הוא: **ואם משנגמר דינו כרה**. משמע גמר דין הוי כגברא קטלא וזכז אין לנו לחפש בוכותו ולהניח: **גמ'** והואיל ונשתנה דינו (נשתנה מיתתו). דלילי מעיקרא נדון בעד אחר ובידין אחר וכלל התראה ואילו עבד השתא בעינן התראה וטעמיה דין של ג' יעדים: ונשתנים מיתתו. דכל מיתה בני נח סייף^א ואילו עבד השתא עני למדייניה בסקילה והואלם לא אחייב כהא מיתה הלכך פטור: **שאי הכא דלילי עבד השתא לאו בר קטלא הוא**. אלא הכא לילי עבד השתא בר קטלא הוא אע"ג דנשתנה דינו ומיתתו לא מיפטר ודיינין ליה כדניא דהשתא: **ס"ט**. מסיפא מיתתה: **חייב**. אלמא אע"ג דאשתני לא אפטור: **שהכא את חבירו**. הרג דהוי כסיף וכן צא על אשת חבירו פטור משום דלילי עבד השתא לאו בר קטלא הוא: **עשה כן**. בהיותו כותי: **לישראל**. כגון שהרג את ישראל או צא על אשת איש ישראל ונתגיד חייב דאי עבד השתא בר קטלא הוא ואע"ג דנשתנה דינו לדון בעדה ועדים והתראה אי הוי עבד השתא מיתתו לא אישתני דרואה נמי השתא כסיף: **דאידי ואידי בסקילה**. אם לא נתגיד נמי נדון בסקילה כדלמירין נמי כפרקין דלעיל (דף טז.)

מסורת הש"ס

(א) כמחזות מז" (ב) כמחזות מז" (ג) כמחזות מז" (ד) כמחזות מז" (ה) כמחזות מז" (ו) כמחזות מז" (ז) כמחזות מז" (ח) כמחזות מז" (ט) כמחזות מז" (י) כמחזות מז"

תורה אור השלם

1. וילקחו וקני העיר ההוא את האיש ויסרו אותו: דברים כב יח
2. כי יידה לאיש בן סורר ומורה איננו שמע בקול אביו ובקול אמו ויסרו אותו ולא ישמע אליהם: דברים כא יח
3. והיה אם כן הדות הרשע והפסול השטט והבדל לפניו כדרי רשעו: דברים כב ה
4. ואמר אל קני עירו בננו זה סורר ומורה איננו שמע בקולו וזולל וטבא: דברים כא כ

גליון הש"ס

נ"ב. אלא קלה בחסודה מישך שייבא: ע"י לקמן דף פ"ג תוספות ד"ה הי:

הגהות הב"ח

(א) י"ח ד"ה למדנו וייסרו מנן דכתיב ב"ה כן והואלם:

מוסף רש"י

ויסרו מייסרו ויסרו מבין. כתיב הכא ונמולא שם רע ויסרו אותו וכתב גבי סורר ומורה יסרו, מה להלן כן עמו אף כן כן עמו, היינו ויסרו דהכא מייסרו דהתם, והואלם ויסרו דהתם מן שמע, דלמחרה לכן שעתו על יסרו דהכא, והדר ילף כן דלמירין הכא מן, והיה אם כן הסתם מה התם מלקות אף הכא מלקות, וכתובות מז: תידון בחנק, כי היכי דלילי וז"ל השתא לאו פקילה איבא אלא חנק, דמי כתיב פקילה בוייתה נערה בחולה וז"ל השתא נמי חנק, דכיון דאשתני גופא כיון חטא להעמדה דין, אשתני קטלא לכהשתא (פסח מה:)

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones